

„DNB Latvijas barometra” apraksts

„DNB Latvijas barometrs” ir Latvijas iedzīvotāju noskaņojuma, viedokļu un attieksmes pret dažādiem sociāliem, ekonomiskiem u.c. jautājumiem pētījums, kurš ietver arī dažādu sfēru pazīstamu ekspertu vērtējumu un cēloņsakarību analīzi.

„DNB Latvijas barometrs” tiek veidots katru mēnesi, un tajā tiek pētītas konkrētā brīža aktuālākās norises. Paralēli katrā no aptaujām sabiedrībai tiek uzdots arī indikatoru jautājumu kopums, kas norāda uz vispārējā sabiedrības noskaņojuma izmaiņām.

Dati tiek iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi katru mēnesi tiek aptaujāti ne mazāk kā 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā. Izlase ir reprezentatīva attiecībā pret ģenerālo kopumu. Pētījuma statistiskā kļūda kopējiem atbilžu sadalījumiem nepārsniedz + / - 3% robežas.

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 satura rādītājs

Informācija par „DNB Latvijas barometru”	1
I DAĻA - INDIKATORI	
Kopējais sabiedrības noskaņojums	3
Tagadnes un nākotnes vērtējums	3
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	4
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums	4
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	6
Iespēju atrast labu darbu vērtējums	7
Valdības darba vērtējums	7
II EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM	
Arnis Kaktiņš, Raita Karnīte, Uldis Osis, Feliciana Rajevska, Juris Rozenvalds, Laimdota Straujuma, Pēteris Strautiņš, Inna Šteinbuka	8
III DAĻA – LATVIJAS PREZIDENTŪRA ES PADOMĒ	
Sevis identificēšana ar Eiropas Savienību	13
Uzskati par ES Padomē prezidējošo valsti un tās uzdevumiem	13
Uzskati par Latvijas prezidentūras ES Padomē prioritātēm	14
Latvijas prezidentūras ES Padomē pozitīvie aspekti	15
Uzskati par Latvijas ietekmi uz ES lēmumiem	15
Amatpersonu, pildot prezidējošās valsts pienākumus, vērtējums	16
IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR LATVIJAS PREZIDENTŪRU ES PADOMĒ	
Arnis Kaktiņš, Sandra Kalniete, Raita Karnīte, Iveta Kažoka, Kristīne Pommere, Feliciana Rajevska, Edgars Rinkēvičs, Juris Rozenvalds, Laimdota Straujuma, Inna Šteinbuka, Raimonds Vējonis, Roberts Zīle	17
PIELIKUMI	
Aptaujas tehniskā informācija	21
Aptaujā izmantotā anketa	22

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 vajadzībām veikto aptauju tehniskā informācija

Aptaujas dati iegūti pētījumu centra SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā laika posmā no 10.04.2015. līdz 22.04.2015. Ar stratificētās nejaušās izlases metodi, veicot tiešās intervijas respondentu dzīves vietās, tika aptaujāti 1000 respondenti vecumā no 18 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

I DAĻA – INDIKATORI

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 galvenie rezultāti

2015.gada aprīlī veiktajā „DNB Latvijas barometra” Nr.80 pētījumā vērojams, ka iedzīvotāju noskaņojums kopumā ir tāds pats kā pirms mēneša. Raksturojot izmaiņas apakšindeksos, jānorāda, ka visbūtiskāk ir uzlabojies Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums (par trīs punktiem uz augšu), bet pasliktinājies – valdības darba vērtējums (par trīs punktiem uz leju).

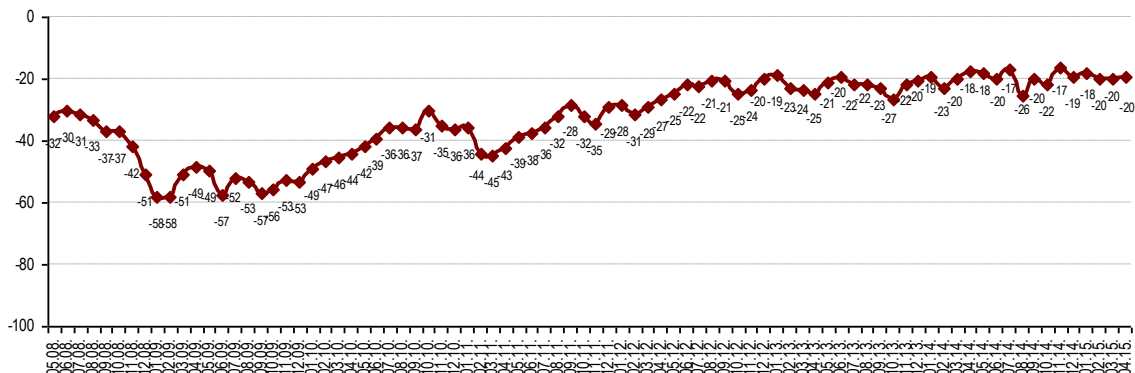
- Saskaņā ar aptaujas datiem 31% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskatīja, ka **situācija Latvijā kopumā attīstās** pareizā virzienā (martā tā domāja 29%). To, ka situācija attīstās nepareizi, norādīja 49% (martā: 46%).
- Nedaudz kritiskāk nekā pirms mēneša iedzīvotāji vērtējuši **pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli**: vērtējuma indekss ir pazeminājies no -30 līdz -32.
- Latvijas **ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena** indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir pakāpies no -17 līdz -14. Uzskatu, ka ekonomiskā situācija uzlabojas, pauda 14%, bet uz pasliktināšanos norādīja 27%.
- Nedaudz optimistiskākas kā pirms mēneša kļuvušas iedzīvotāju **prognozes par ekonomikas stāvokli pēc gada**: indekss ir pakāpies no -5 martā līdz -4 aprīlī.
- Atzinīgāk nekā martā aprīlī ir vērtēts **ģimenes pašreizējais materiālais stāvoklis**: indekss ir paaugstinājies no -15 līdz -13. To, ka ģimenes finansiālā situācija ir laba, norādīja 11% (martā: 11%), bet, ka tā ir slikta – 32% (martā 35%).
- Prognozējot izmaiņas ģimenes finansiālajā situācijā pēc gada**, 21% respondentu atbildēja, ka tā būs uzlabojusies (martā 20%). Pretēju viedokli pauda 14% (martā 14%). Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss aprīlī ir +3 (martā: +2).
- Vērtējot **izredzes Latvijā atrast labu darbu**, 5% (martā: 5%) respondentu atbildēja, ka tās ir labas. Ievērojami biežāk (63%) iedzīvotāji norādīja, ka iespējas atrast labu darbu Latvijā ir sliktas (martā: 64%).
- Salīdzinot ar 2015.gada martu, aprīlī ir pasliktinājies **valdības darba** vērtējums: 21% respondentu bija apmierināti ar valdības paveikto (martā: 22%), bet kritisku vērtējumu sniedza 73% (martā: 69%).

Mēneša laikā notikušās izmaiņas (03.2015.-04.2015.)	
KOPĒJIE INDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējā noskaņojuma INDEKSS	→ 0
Tagadnes vērtējuma INDEKSS	→ 0
Nākotnes vērtējuma INDEKSS	↑ +1
APAKŠINDEKSI	izmaiņas punktos
Kopējās situācijas attīstības vērtējums	→ 0
Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējums	↓ -2
Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums	↑ +3
Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes	↑ +1
Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums	↑ +2
Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes	↑ +1
Darba izredžu vērtējums	↑ +1
Valdības darba vērtējums	↓ -3

Tabulā attēlotas mēneša laikā notikušās izmaiņas (starpība punktos) "DNB Latvijas barometra" ietvaros mēritajos indeksos. Visi indeksi var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Kopējais sabiedrības noskaņojums

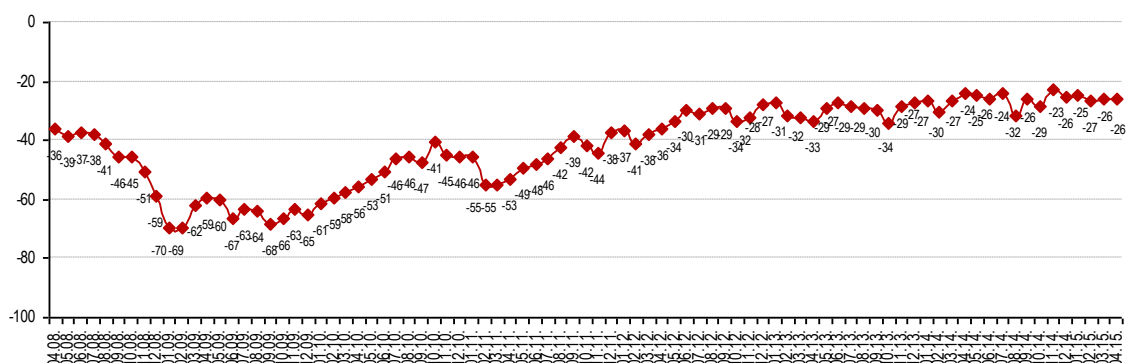
Kopējā noskaņojuma INDEKSS



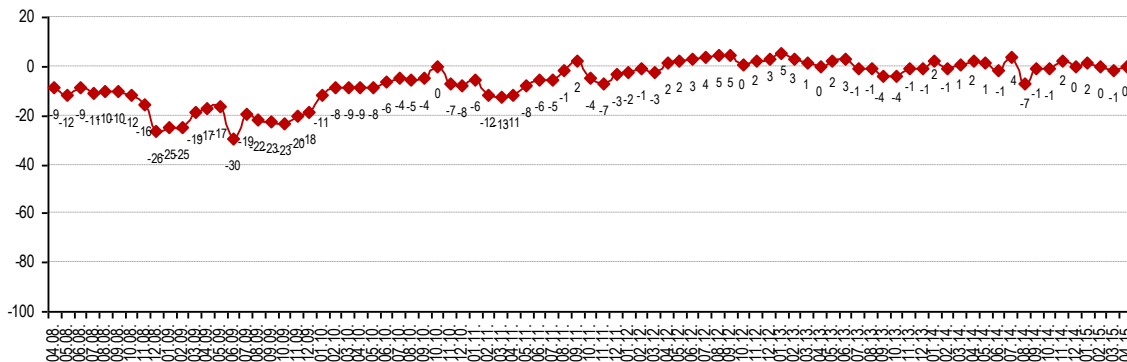
2015.gada aprīļa aptaujas dati liecina, ka iedzīvotāju noskaņojums ir bijis tāds pats kā pēdējos divos mēnešos: Kopējā noskaņojuma indekss gan februārī, gan martā, gan aprīlī bija -20.

Tagadnes un nākotnes vērtējums

Tagadnes vērtējuma INDEKSS



Nākotnes vērtējuma INDEKSS



Arī Tagadnes vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, nav mainījies (abos mēnešos: -26). Savukārt Nākotnes vērtējums aprīlī ir nedaudz uzlabojies: mēneša laikā tas ir pakāpies par vienu punktu no -1 līdz 0.

Kopējā noskaņojuma indekss ir aprēķināts, balstoties uz „DNB Latvijas barometrā” iegūtajiem rādītājiem par iedzīvotāju attieksmi pret kopējo situāciju Latvijā, valdības darbu, ekonomikas stāvokli un tā attīstības tendencēm, darba iespējām, kā arī iedzīvotāju materiālā stāvokļa pašvērtējumu. Kopējā noskaņojuma indekss ir iegūts no 8 apakšindeksiem, kas detalizētāk analizēti tālāk materiālā. Indekss var svārstīties no +100 (visi vērtējumi pozitīvi) līdz -100 (visi vērtējumi negatīvi).

Tagadnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 6 apakšindeksiem (kopējās situācijas attīstības vērtējuma, pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma, ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena, pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma, darba izredžu vērtējuma un valdības darba vērtējuma indeksa).

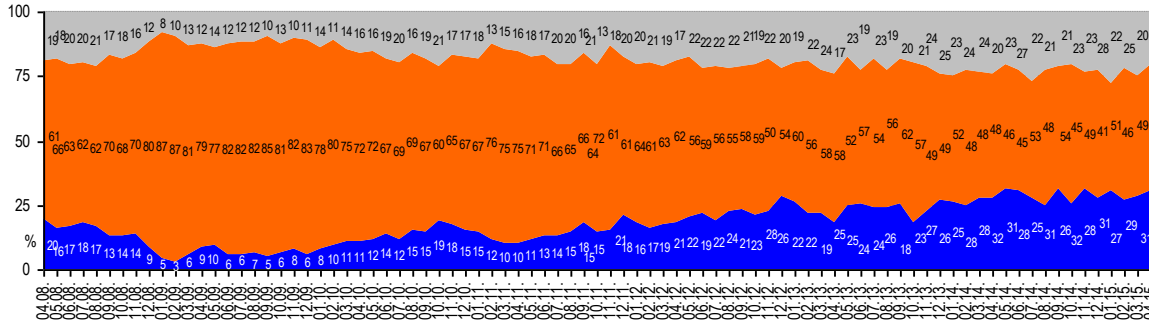
Nākotnes vērtējuma indekss tiek aprēķināts kā vidējais rādītājs no 2 apakšindeksiem (Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes un ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes).

Kopējās situācijas attīstības vērtējums

Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

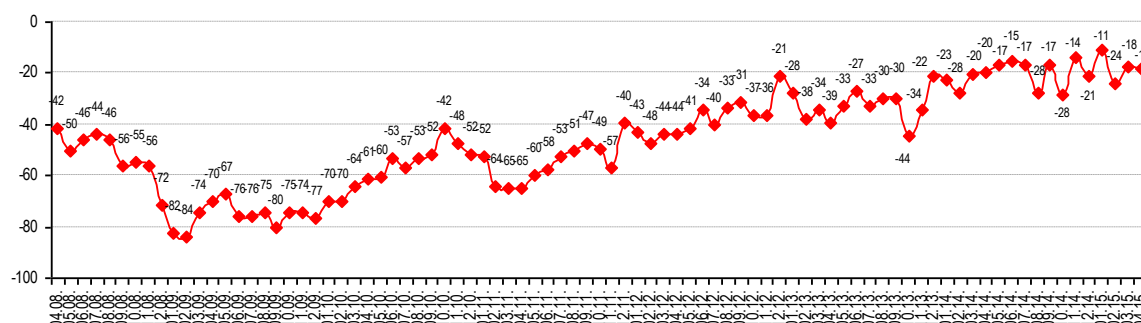
Grūti pateikt
Nepareizā
Pareizā

Visi respondenti



Kopējās situācijas attīstības vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti



Saskaņā ar „DNB Latvijas barometra” Nr.80 datiem 31% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā virzienā (martā tā domāja 29%). Pretēju viedokli pauda 49% (martā: 46%). Kopējās situācijas attīstības vērtējuma indekss gan martā, gan aprīlī ir -18.

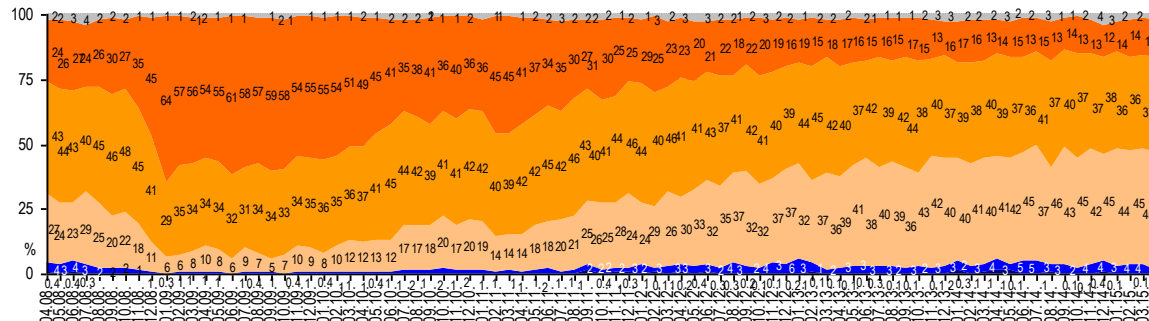
Latvijas ekonomikas stāvokļa vērtējums

Pašreizējā Latvijas ekonomiskā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli?
Vai, Jūsaprāt, tas ir...

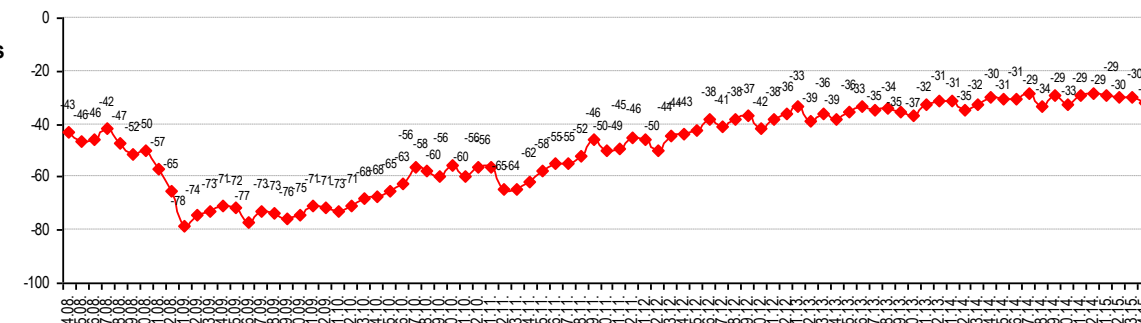
Grūti pateikt
Ļoti slikts
Drīzāk slikts
Viduvējs
Drīzāk labs
Ļoti labs

Visi respondenti



Pašreizējā ekonomikas stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti



Nedaudz kritiskāk kā pirms mēneša iedzīvotāji vērtējuši pašreizējo ekonomikas stāvokli: vērtējuma indekss ir pazeminājies no -30 līdz -32. Kopumā pašreizējo ekonomisko situāciju par labu („ļoti laba” un „drīzāk laba”) atzina tikai 1% (martā: 4%), bet par sliktu („ļoti slikta” un „drīzāk slikta”) to uzskatīja 51% (martā: 50%).

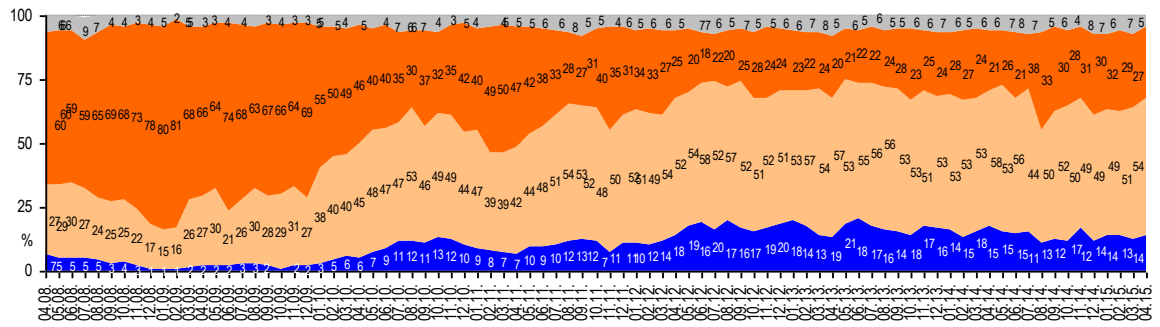
Apakšindeksi atspoguļo pozitīvo un negatīvo vērtējumu īpatsvaru starpību, kur daļēji pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums (%) ir reizināts ar koeficientu 0.5, bet pilnībā pozitīvo/negatīvo vērtējumu minēšanas biežums - ar koeficientu 1. Līdz ar to indekss var svārstīties robežās no +100 līdz -100.

Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu vērtējums

Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

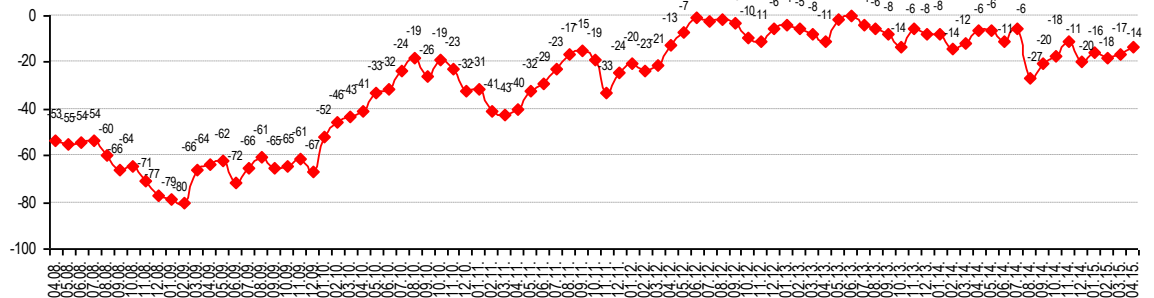
Grūti pateikt
Pasliktinās
Nemainās
Uzlabojas

Visi respondenti



Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena INDEKSS

Visi respondenti



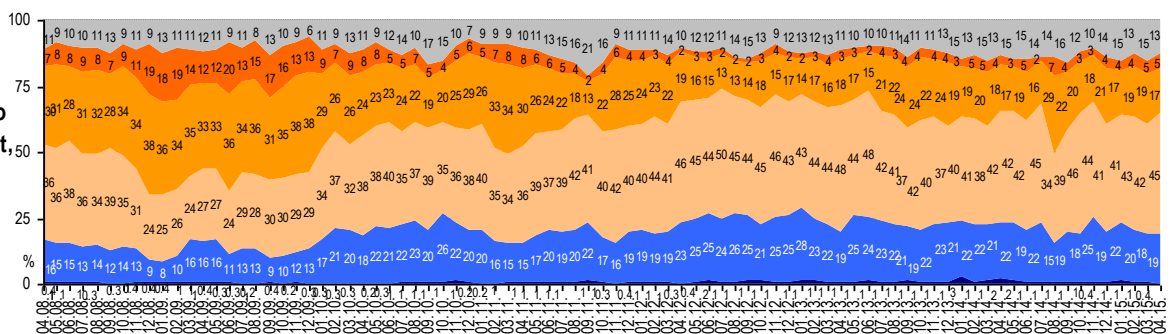
Vērtējot Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņas, 14% respondentu atbildēja, ka tas uzlabojas (martā tā domāja 13%). To, ka ekonomikas situācija šobrīd pasliktinās, norādīja 27% (martā: 29%). Nedaudz vairāk kā puse (54%) aptaujāto Latvijas iedzīvotāju uzskatīja, ka ekonomikas situācija šobrīd „*nemainās*” (martā: 51%). Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss aprīlī, salīdzinot ar martu, ir pakāpies no -17 līdz -14.

Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

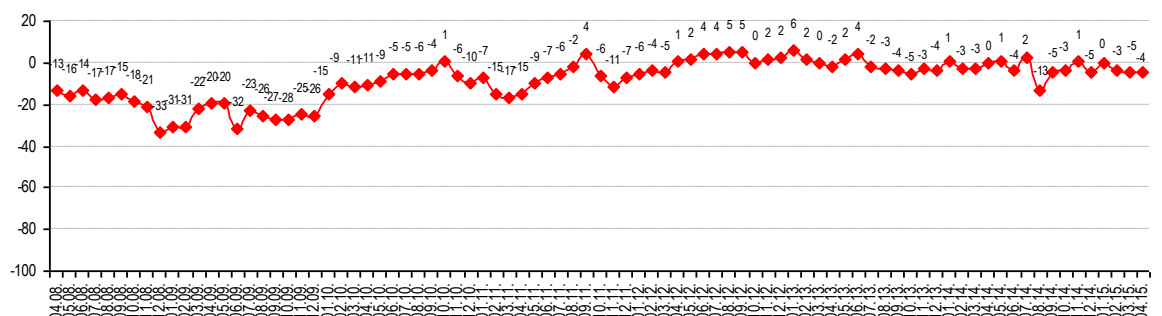
Grūti pateikt
Ievērojami pasliktinājies
Drīzāk pasliktinājies
Nebūs mainījies
Nedaudz uzlabojies
Ievērojami uzlabojies

Visi respondenti



Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti



Prognozējot Latvijas ekonomikas stāvokli pēc gada, 19% respondentu pauda viedokli, ka tas būs uzlabojies („*ievērojami uzlabojies*” vai „*nedaudz uzlabojies*”). Pretējās domās (ka situācija būs pasliktinājusies) bija 22% respondentu. Latvijas ekonomikas stāvokļa attīstības indekss aprīlī ir nedaudz mazāk kritisks nekā pirms mēneša (martā: -5, aprīlī: -4).

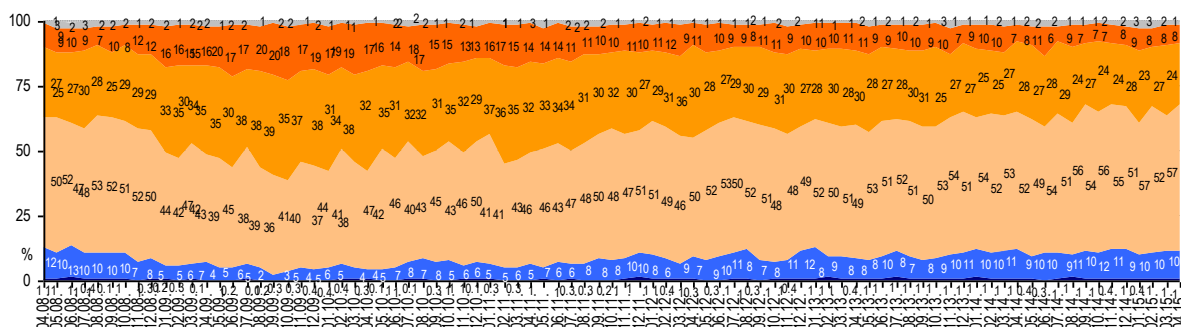
Ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējums

Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsuprāt, tas ir...

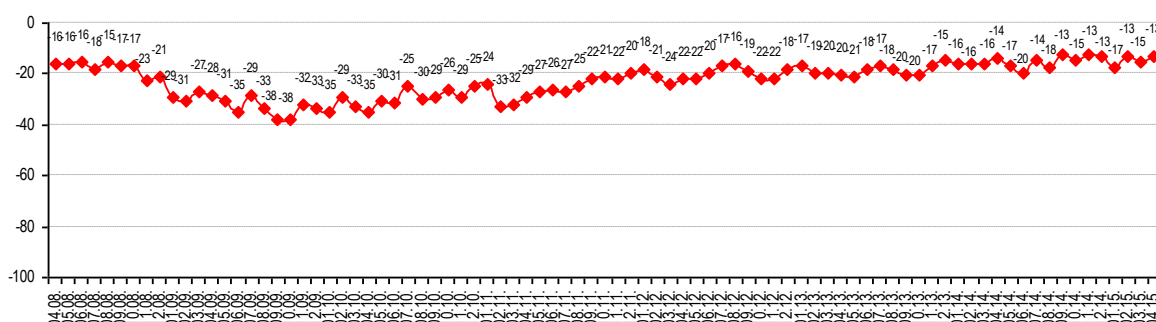
- Grūti pateikt
- Ļoti slikts
- Drīzāk slikts
- Viduvējs
- Drīzāk labs
- Ļoti labs

Visi respondenti



Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti



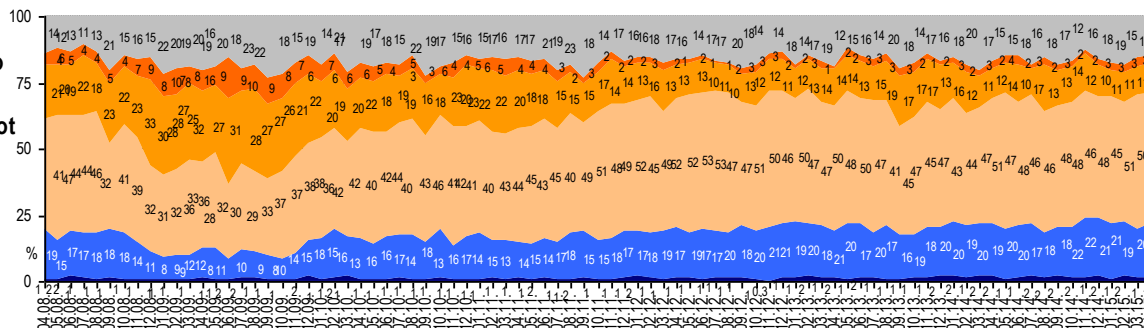
Nedaudz mazāk kritiskāk nekā pirms mēneša iedzīvotāji vērtējuši savas ģimenes pašreizējo materiālo stāvokli: to, ka ģimenes finansiālais stāvoklis ir labs, norādīja 11% (martā: 11%), bet, ka tas ir slikts – 32% (martā: 35%). Pašreizējā ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss aprīlī, salīdzinājumā ar martu, ir nedaudz paaugstinājies (martā: -15, aprīlī: -13).

Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognoze

Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju, tas, Jūsuprāt, visdrīzāk būs...

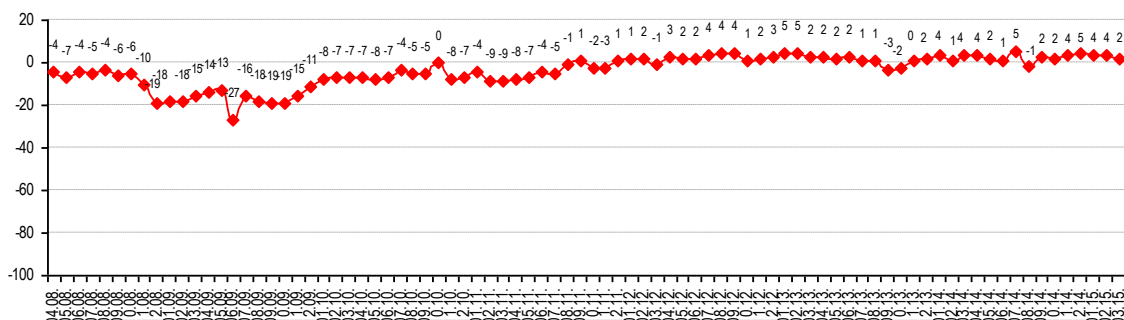
- Grūti pateikt
- Ievērojami pasliktinājies
- Drīzāk pasliktinājies
- Nebūs mainījies
- Nedaudz uzlabojies
- Ievērojami uzlabojies

Visi respondenti



Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes INDEKSS

Visi respondenti

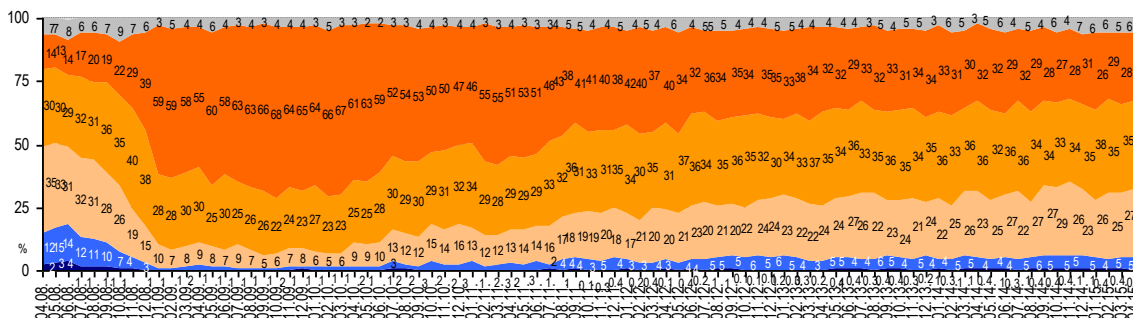


Saskaņā ar aptaujas datiem 21% pētījuma dalībnieku izteica optimistiskas ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes (martā to atzina 20%). Uz iespējamo ģimenes finansiālās situācijas pasliktināšanos pēc gada norādīja 14% (martā: 14%). To, ka situācija pēc gada, viņuprāt, nebūs mainījies, atzīmēja 50% (martā: 51%). Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss aprīlī ir +3 (martā: +2).

Iespēja atrast labu darbu vērtējums

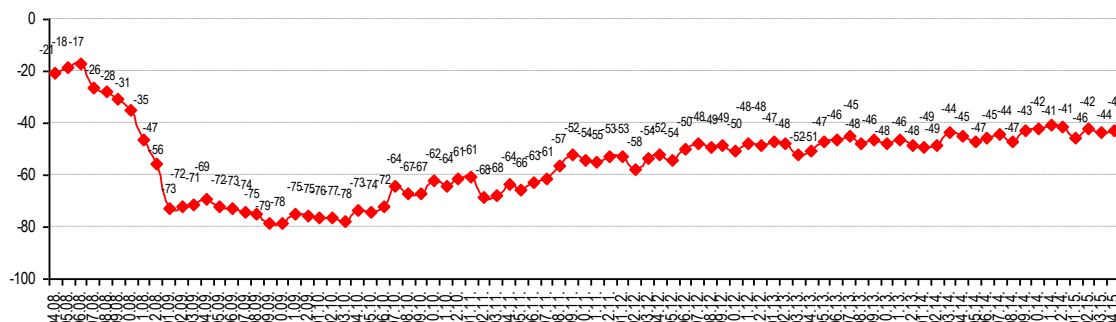
Kādas, Jūsuprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsuprāt, tās ir...

Grūti pateikt
Ļoti sliktas
Drīzāk sliktas
Viduvējas
Drīzāk labas
Ļoti labas
Visi respondenti



Darba izredžu vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti

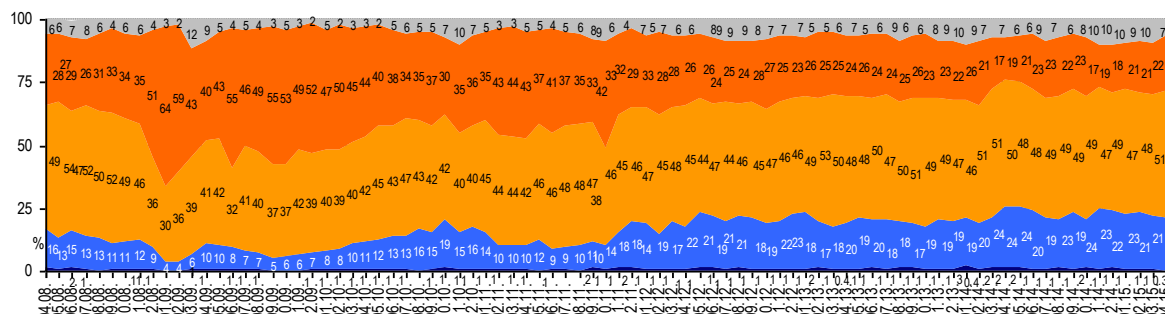


Lūgti novērtēt iespējas Latvijā atrast labu darbu, par labām tās uzskatīja 5% respondentu (martā: 5%). To, ka iespējas atrast labu darbu ir sliktas, atzina 63% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (martā: 64%). Kā „viduvējas” darba atrašanas izredzes raksturoja 27% (martā: 25%). Darba izredžu vērtējuma indekss ir nedaudz pakāpies no -44 līdz -43.

Valdības darba vērtējums

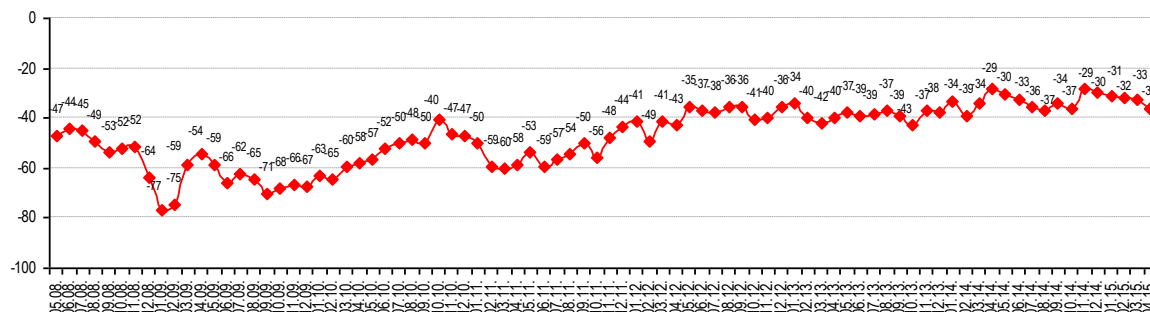
Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Grūti pateikt
Pilnībā neapmierināts
Drīzāk neapmierināts
Drīzāk apmierināts
Pilnībā apmierināts
Visi respondenti



Valdības darba vērtējuma INDEKSS

Visi respondenti



Salīdzinot ar 2015.gada martu, aprīlī ir pasliktinājies iedzīvotāju vērtējums valdības darbam: kopumā 21% respondentu bija apmierināti ar valdības sniegumu (martā: 22%), bet kritiski noskaņoti bija 73% (martā: 69%). Valdības darba vērtējuma indekss ir pazeminājies no -33 līdz -36.

II DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR INDIKATORIEM

Arnis Kaktiņš, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” direktors

Pēdējo gadu laikā, raksturojot „DNB Latvijas barometra” pētījumā atklātās sabiedrības noskaņojuma izmaiņas, šķiet, jau vairākkārt esmu lietojis apzīmējumu „stagnācija”. Kopš 2012.gada otrās puses sabiedrības kopējā noskaņojuma indekss ir iestrēdzis diezgan šaurā svārstību koridorā, un pēdējo divu laikā tas pamatā svārstās ap atzīmi -20. Mīnusa zīme, protams, norāda uz negatīvo vērtējumu dominanci.

Ja skatāmies uz noskaņojuma apakšindeksiem un to svārstībām, vērojams, ka arī liela daļa no tiem ir iestrēguši nelielā svārstību koridorā. Daži indeksi šķietami ļoti lēni uzlabojas, daži – pasliktinās, taču arī šeit krāšņus sabiedriskās domas radikālu izmaiņu stāstus man ir grūti saskatīt. Tātad arī šajā līmenī valda stagnācija.

Vienīgās lielākās pēdējo gadu laikā notikušās izmaiņas ir vērojamas iedzīvotāju uzskatos par to, kas patlaban notiek ar Latvijas ekonomisko situāciju - tā uzlabojas vai pasliktinās. Aptauju dati liecina, ka kopš pagājušā gada vasaras atkal ir atgriezušies pārliecinoša pesimistisko vērtējumu dominance. Turklāt, skatoties līdzī oficiālo statistikas datu plūdumam, jāsecina, ka laikam jau pamatoti.

Interesanti, ka starplaikā ir bijušas vēlēšanas, kurām (vismaz teorētiski) bija iespēja kaut ko mainīt, iedot jaunas attīstības trajektorijas un līdz ar to arī cerības. Taču aptauju dati liecina, ka nekas tāds nav noticis.

Kas es dzirdu vārdu "stagnācija", tad man pirmā asociācija saistās ar Leonīdu Brežņevu un viņa valdīšanas laiku. Ne viens vien aculiecinieks stāsta, ka kopumā tas esot bijis labs laiks (vismaz salīdzinot ar iepriekšējiem). Visi bija paēduši un plus - mīnus valsts aprūpēti. Tomēr psiholoģiski daudzi nav jutušies īsti labi. Brīžiem esot licies, ka, iespējams, tiešām ir pienākušas vēstures beigas un apmēram tā būs arī turpmāk. Tā tomēr likusies ne pārāk patīkama perspektīva. Taču mēs zinām, ka tas beidzās. Tas aprāvās. Un mēs zinām kā.

Viens ir droši – nekas uz planētas Zeme nav mūžīgs. Tas nozīmē, ka arī pašreizējais stagnācijas periods agrāk vai vēlāk beigsies.

Raita Karnīte, SIA EPC valdes locekle

„DNB Latvijas barometra” aprīļa rādītāji sniedz pozitīvāku vērtējumu kā iepriekšējos pārskatos kopš 2014. gada beigām, taču rādītāju izmaiņas ir nenožīmīgas un var uzskatīt, ka sabiedrības viedoklis par esošās situācijas stabilitāti nav mainījies. To var skaidrot ar pretrunīgajiem publiskajiem paziņojumiem par tautsaimniecības attīstību nacionālā un globālā līmenī. Latvijas valdība brīdina par tuvajām grūtībām un „jostu savilkšanu”, kamēr Eiropas Savienības valstīs vienā pēc otras vērojama ekonomiskās situācijas uzlabošanās.

Sliktāk nekā iepriekš ir vērtēts valdības darbs. Turklāt kopumā valdības darbu var uzskatīt par kritisku – 73% aptaujāto to vērtē kā neapmierinošu, un pozitīvo vērtējumu daļa samazinās vairākus mēnešus pēc kārtas. Tas pārsteidz, jo Latvijas valdība sekmīgi pilda prezidentūras funkcijas, turklāt to dara ar pārsteidzošu vieglumu un ātri nemanāmu ietekmi uz ikdienas darbu – Ministru kabineta sēdes notiek, jautājumi tiek risināti.

Kopējās situācijas attīstības vērtējuma apakšindeksu sadaļā palielinājusies pozitīvo vērtējumu daļa un samazinājusies nenoteikto vērtējumu daļa, taču kopumā situācijas vērtējums nav mainījies. Pašreizējā ekonomiskā stāvokļa vērtējumā labu vērtējumu daļa, kas nesen bija neredzama, tagad gandrīz izzudusi – vērtējumi sākas no atzīmes „viduvējs”. Vairāk nekā puse aptaujāto pašreizējo ekonomisko stāvokli apzīmē kā „drīzāk sliktu” vai „sliktu” (53%). Indeksa dinamika liecina, ka arī šajā vērtējumā iestājas stagnācija. Latvijas ekonomikas stāvokļu izmaiņu vērtējumā sadaļa „uzlabojas” ir neredzama, palielinājusies, bet arī sadaļa „nemainās” ir palielinājusies. Kā vienmēr pozitīvākā vērtējuma daļa ir attīstības prognoze, bet arī te palielinās sadaļa „nekas nav mainījies”. Nepārsteidz, ka arī ģimenes materiālā stāvokļa vērtējumā sadaļa „viduvējs” paplašinās. Ģimenes materiālā stāvokļa attīstības prognozes indekss jau labu laiku ir pozitīvs – vai nu cilvēki ir iemācījušies labāk pielāgoties tirgus apstākļiem un rūpēties par sevi, vai arī šis novērtējums viņus vairs neinteresē. Turklāt ir liela pretruna ar saistītu vērtējumu - iespējamā atrast labu darbu: 70% aptaujāto tās uzskata par sliktām.

Uldis Osis, ekonomikas doktors, profesors, LZA korespondētājloceklis, Ekonomistu apvienības 2010 loceklis

Salīdzinot sabiedrības pamata rādītājus – kopējā sabiedrības noskaņojuma, tagadnes un nākotnes vērtējuma indeksus, svarīgi pavērot to “uzvedību” ilgākā laika posmā. Aptuveni līdz 2012. gada vidum šie indeksi, lai gan bija izteikti nestabili, pakāpeniski uzlabojās. Nestabilitāte cilvēku vērtējumos ir saprotama – sabiedrības noskaņojumu ietekmējusi gan finanšu krīze, gan tās joprojām līdz galam nepārvarētās ekonomiskās un sociālās sekas. Ikdienā cilvēku satraukums acīmredzami mijies ar cerībām par dzīves apstākļu uzlabošanu tālākā nākotnē. Tajā pašā laikā neviens no minētajiem indeksiem tā arī nav spējis izkļūt no negatīvās zonas, izņemot nākotnes vērtējuma indeksu, kas aptuveni kopš 2012. gada sākuma svārstās ap 0 atzīmi. Arī pēdējā – šī gada aprīļa mēneša vērtējums bijis 0, lai gan iepriekšējā marta mēnesī tas bija nedaudz negatīvs (-1). Nākotnes vērtējuma salīdzinoši pozitīvākā nozīme salīdzinājumā ar abiem pārējiem minētajiem ir saprotama – cilvēki parasti nākotnē skatās ar cerībām, ka dzīvei vajadzētu uzlaboties.

Aizdomāties liek visu trīs indeksu nosacītā “stabilitāte” kopš 2012. gada sākuma – vidus. Citiem vārdiem, pēdējo apmēram divarpus gadu laikā apskatāmie indeksi neuzrāda nekādas acīmredzamas tendenču izmaiņas. Ņemot vērā, ka tie joprojām svārstās pārsvarā mīnusu diapazonā, apzīmējums “stabilitāte” te ne velti liekams pēdējās, jo tam drīzāk ir negatīva nekā pozitīva pieskaņa.

Kopumā līdzīgi vērtējama situācija arī ar citiem indeksiem, lai gan katram no tiem ir savas nianšes, kas dažos gadījumos izraisa nopietnākas pārdomas. Piemēram, Latvijas ekonomikas stāvokļa izmaiņu virziena indekss pēdējo pāris gadu laikā kļuvis arvien negatīvāks – no neitrāla (+/-0) līmeņa 2013. gada vasaras mēnešos, tas kopš pērnā gada rudens samazinājies un tagad svārstās ap -20 atzīmi. Tīk mēr ģimenes materiālā stāvokļa vērtējuma indekss kopš krīzes laika zemākās atzīmes 2009. gada rudenī (-38) ir palēnām palielinājies un pēdējos mēnešos svārstās robežās no -13 līdz -17. Vēl pozitīvāks ir ģimeņu materiālā stāvokļa attīstības prognožu indekss, kas kopš 2011. gada nogales samērā stabili turas nedaudz virs nulles atzīmes. Tiesa, šis indekss minētajā laika posmā nav iezīmējis nekādas noturīgākas tendences – ne pozitīvas, ne negatīvas. Tomēr negribētos atkal piemērot divdomīgo apzīmējumu – „stabilis”.

Salīdzinot visu vērojamo indeksu nedaudz pretrunīgās tendences, var izdarīt secinājumu, ka Latvijas ģimenes veiksmīgāk piemērojas mainīgajiem apstākļiem Latvijā un ārpus tās nekā valsts ekonomika kopumā. Var rasties jautājums – kā tas ir iespējams? Visticamāk būtisku nozīmi spēlē emigrācija – no Latvijas aizbraukušie cilvēki iekārtojušies labākos darbos un daļu nopelnītās naudas, kā to liecina arī Latvijas maksājumu bilance, sūta mājās palikušajiem. Tādēļ arī ģimeņu materiālā stāvokļa vērtējumi un prognozes ir nosacīti pozitīvākas.

Taču no ilgākas perspektīvas viedokļa arī šī ziņa nav uzskatāma par pozitīvu, ja padomājam arī par vērojamo procesu sociālajiem aspektiem, it īpaši sarautajām ģimeņu saitēm un demogrāfiskajām tendencēm sabiedrībā kopumā. Tām turpinoties kā līdz šim, Latvijas nākotne arvien vairāk draud nonākt dziļā strupceļā.

Feliciana Rajevska, Dr.pol.sc., Vidzemes Augstskolas asociētā profesore

Jebkuram pie varas esošam politiskam spēkam nopietnas analīzes un trauksmes signāls ir apstāklis, ka pusei Latvijas iedzīvotāju ir priekšstats, ka situācija valstī attīstās nepareizi; turpat katram 4. vai 5. ir grūti atbildēt uz šo jautājumu, un tikai nepilna trešdaļa domā, ka situācija kopumā attīstās pareizi. Tas liecina par politiskās elites zemo kapacitāti, patstāvības trūkumu un neveiksmi prioritāšu noteikšanā un izskaidrošanā savas valsts iedzīvotājiem. Tas vistiešākā veidā ietekmē arī stabili zemo valdības darba vērtējumu. Lielākās daļas sabiedrības vēlme par tautas vēlēto prezidentu ignorēšana no valdošās koalīcijas puses tikai palielina šo plaisu.

Juris Rozenvalds, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļas profesors

Pēc sabiedrības noskaņojuma dziļiem kritumiem krīzes laikā (2009. gada sākumā un rudenī) iedzīvotāju noskaņojums jau vairākus gadus saglabājas vienā un tai pašā – ne visai augstā – līmenī. Tas atspoguļo to faktu, ka krīzes smagākie laiki ir aiz muguras, bet cerētais sociāli ekonomiskais uzrāviens nav sekojis. Respondenti

atturīgi vērtē nākotnes izredzes un Latvijas ekonomiskā stāvokļa izmaiņu virzienu. Ņemot vērā acīmredzamās Laimdotas Straujumas abu valdību neveiksmes komunikācijā ar sabiedrību, vilcināšanos valstij un sabiedrībai nozīmīgo problēmu risināšanā un to ieilgušo „pagaidu” raksturu, likumsakarīgs šķiet valdības darba ne pārāk augstais vērtējums – gandrīz trīs ceturtdaļas respondentu kritiski vērtē pašreizējās valdības darbību, un kopš Laimdotas Straujumas otrās valdības izveidošanas tās novērtējuma indekss pastāvīgi nedaudz pasliktinās, kaut arī tas vēl joprojām ir augstāks nekā iepriekšējos gados.

Laimdota Straujuma, Latvijas Republikas Ministru prezidente

Jaunākā „DNB Latvijas barometra” pētījuma rezultāti rāda, ka Latvijas iedzīvotāji šā brīža ekonomisko situāciju vērtē samērā negatīvi, bet uz nākotni raugās ar piesardzīgu optimismu. Tam pamatā ir sarežģītā ekonomiskā vide un jaunie izaicinājumi sabiedrībā vienoties par strukturālajām reformām nozarēs, kurām jātop par Latvijas nākotnes straujākas izaugsmes stūrakmeņiem. Dati arī liecina, ka, neskatoties uz šā brīža ģeopolitisko situāciju un ārējās vides nenoteiktību, Latvija aizvien ir viena no straujāk augošajām ekonomikām Eiropas Savienībā – iekšzemes kopprodukta pieaugums šā gada pirmajā ceturksnī ir sasniedzis 2%. Izaugsmi patlaban virza tieši iekšējais patēriņš un ar to saistītās nozares. Pozitīvas tendences ir vērojamas arī darba tirgū – nodarbinātība un algas palielinās. Piemēram, aizvadītajā gadā reālā darba samaksa augusi par 8%, savukārt uz 2015. gada martu bezdarba līmenis samazinājies līdz 9.2%. Vienlaikus patēriņa cenas ir palielinājušās tikai par 0.6%, kas paaugstina iedzīvotāju pirktspēju – ļaujot atļauties vairāk. Tas atspoguļojas arī iedzīvotāju vērtējumā par ģimenes materiālo stāvokli un tā perspektīvām.

Man kā Ministru prezidentei svarīgākais, lai Latvijas iedzīvotāji izjūt savu un savas ģimenes dzīves kvalitātes uzlabošanos, valsts sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes paaugstināšanos, izjūt stabilitāti un saredz pozitīvas iespējas nākotnē.

Valdības deklarācijā – valdības solījumā iedzīvotājiem, ko tā plāno īstenot savas darbības četrus gadus laikā, – ir noteiktas trīs prioritātes: tautsaimniecības izaugsme, ģimenes un indivīda dzīves kvalitāte Latvijā un valsts drošība.

Valdība strādā, lai ar padarītajiem darbiem apliecinātu savas apņemšanās un ceru, ka tas atspoguļosies arī pozitīvā iedzīvotāju nākotnes vērtējumā.

Pēteris Strautiņš, DNB bankas ekonomikas eksperts

Eksperti, tai skaitā šo rindīņu autors, komentējot „DNB Latvijas barometra” pētījuma rezultātus, cenšas saskatīt dziļu jēgu dažkārt pat nelielās indeksu izmaiņās. Dažreiz tam noteikti ir kāds reāls pamats, citreiz – droši vien, ka ne. Taču kādreiz pienāk vēlme atraut acis no dienīšķās datu ģirboņas un pārlaist plašu skatu ilglaicīgajām tendencēm. Runājot par „DNB Latvijas barometra” rezultātiem apmēram pēdējo četrus gadus laikā, visvairāk acīs krītošā tendence ir jebkādu tendenču gandrīz pilnīgs trūkums. Latvijas iedzīvotāju noskaņojums šķiet gandrīz pilnīgi sastindzis. Ja ļoti rūpīgi ieskatās, tad pētījuma saliktajā tagadnes vērtību indeksā var redzēt pakāpenisku kāpumu šajā laikā, bet nākotnes indekss ir gandrīz perfekti plakans.

Noskaņojumu nevarētu saukt par sliktu. Indeksu vairākums ir negatīvi. Taču, ja paskatās noskaņojuma indeksus ar garāku vēsturi un ģeogrāfiski plašāku aptveramību - kā Eiropas Komisijas publicētos patērētāju noskaņojuma indeksus, kļūst skaidrs, ka tā ir normāla parādība. Vairākumā Eiropas valstu to vidējās vērtības ir bijušas negatīvas, un Latvija šajā ziņā nekā īpaši neizceļas. Cilvēkiem ir raksturīgi par valsts ekonomiku un savu finansiālo situāciju izteikties skeptiski.

Izskaidrojumu var atrast ne tikai indeksu sīkajām svārstībām, bet arī to ilglaicīgai stabilitātei līmenī, kas ir it kā negatīvs, bet virs vēsturiski vidējā. Kopš 2011.gada ekonomikas pieauguma temps bijis diezgan vienmērīgs. Pērn tas piebremzējās, bet veidā, ko neizjuta iedzīvotāju vairākums, algu kāpuma temps pat paātrinājās. Šogad izaugsme atkal visdrīzāk paātrināsies, taču pakāpeniski. Noskaņojuma remdeni pozitīvo stabilitāti šajā laikā varētu būt noturējis divu pretēji vērstu faktoru līdzsvars. No vienas puses, eksporta pieaugums šajā laikā ekonomiku vilcīs uz priekšu. Taču izaugsme notikusi it kā pret vēju, to bremzējis ieilgušais mājāsaimniecību un uzņēmumu parādsaistību samazināšanas process. Pēc finanšu krīzēm tas vidēji vēsturiski pasaulē ildzis aptuveni septiņus

gadus, un Latvijā šī „jubileja” pienāks gada beigās. Līdzīgas norādes sniedz arī jaunākie dati par banku kopējā kredītportfeļa dinamiku.

Ja eksporta pieaugums apvienosies kopīgā dziesmā ar mēreni augšupejošu kreditēšanas ciklu, tad varbūt tautas prāts tiks ielīksmots un Barometra bultiņa izšūposies no ieilgušā miera stāvokļa.

Inna Šteinbuka, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja

Domāju, ka aptaujāto iedzīvotāju nākotnes vērtējumā nolasāmais piesardzīgais optimisms ir laba zīme. Cilvēki Latvijā nākotni parasti vērtē visai atturīgi – atcerēsimies eiro ieviešanu, kas sākotnēji tika gaidīta ļoti skeptiski, bet tagad vairākiem cilvēkiem šķiet pareizs solis.

Lai gan ekonomikas izaugsmi ietekmē arī norises citur Eiropā un pasaulē, būtiskākās sviras tomēr ir Latvijas politiķu rokās. Eiropas Komisija nupat nākusi klajā ar ikgadējiem ieteikumiem reformām Latvijā – sākot no nodokļu samazināšanas mazo algu saņēmējiem un beidzot ar pieejamāku veselības aprūpes sistēmu. Domāju, ka, tos īstenojot, iedzīvotāju pārliecība par Latvijas nākotni tikai uzlabotos.

III DAĻA – LATVIJAS PREZIDENTŪRA ES PADOMĒ

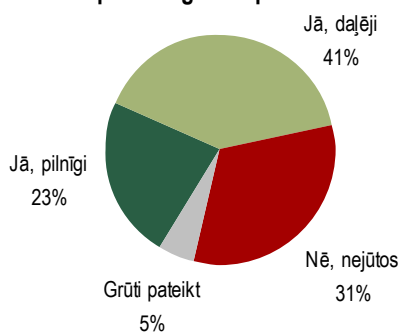
Galvenie rezultāti

„DNB Latvijas barometrā” Nr.80 respondentiem tika uzdoti jautājumi par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē. Pētījuma dati liecina, ka aptuveni 4/5 respondentu zina, ka Latvija šobrīd ir prezidējošā valsts ES Padomē. Visbiežāk respondenti uzskatīja, ka ES Padomes prezidējošā valsts organizē un vada Eiropas Savienības Padomes darbu un sanāksmes, tādējādi arī veidojot Eiropas Savienības dienaskārtību. Savukārt par amatpersonu, kura vislabāk prezentē Latviju tās prezidentūras laikā, atzīta Vaira Vīķe-Freiberga.

- Saskaņā ar aptaujas datiem par **pilntiesīgu Eiropas Savienības pilsoni** sevi uzskata 23% respondentu. 41% norādīja, ka jūtas kā ES pilsoņi tikai daļēji, bet 31% nesaista sevi ar ES.
- Kā jau tika minēts, 81% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju zināja, ka pašlaik **ES Padomes prezidējošā valsts** ir Latvija. 7% minēja kādu citu valsti, bet 12% norādīja, ka nezina, kura valsts pašlaik ir ES Padomes prezidējošā valsts.
- Lūgti raksturot **ES Padomes prezidējošās valsts uzdevumus**, 30% norādīja, ka tie ir organizēt un vadīt Eiropas Savienības Padomes darbu un sanāksmes, tādējādi arī veidojot Eiropas Savienības dienaskārtību. To, ka ES Padomes prezidējošā valsts pauž oficiālo ES viedokli, atzīmēja 20%. Citi uzdevumi nosaukti retāk.
- **Izvēloties būtiskāko Latvijas prezidentūras prioritāti ES darbā**, visbiežāk respondenti norādījuši, ka tā ir „konkurētspējīga Eiropa - radīt jaunas darbavietas un veicināt Eiropas Savienības ekonomisko izaugsmi”.
- Savukārt respondenti, kuri nevarēja izvēlēties starp piedāvātajām **prioritātēm**, visbiežāk norādīja, ka Latvijai vajadzētu rūpēties par iedzīvotāju labklājību, celt to (11%), aizstāvēt Latvijas un tās iedzīvotāju intereses Eiropā (9%) un uzlabot, attīstīt Latvijas ekonomiku (8%).
- Aptuveni puse respondentu (49%) pauda viedokli, ka **Latvijas prezidentūra ES Padomē stiprina** Latvijas reputāciju Eiropas Savienībā. Salīdzinoši bieži tika uzskatīts arī, ka prezidentūra – tā ir iespēja vērst Eiropas Savienības uzmanību uz Latvijā aktuāliem jautājumiem (39%).
- Tikai 2% pētījuma dalībnieku atbildēja, ka, viņuprāt, **Latvijai ir liela ietekme uz lēmumiem, kas tiek pieņemti Eiropas Savienībā**. Šo ietekmi par vidēju uzskatīja 20%, bet par mazu – 47%. Aptuveni 1/4 (26%) norādīja, ka Latvijai nav nekādas ietekmes uz ES lēmumiem.
- Vaira Vīķe-Freiberga visbiežāk atzīta par **amatpersonu, kas vislabāk reprezentē Latviju**, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē (23%). Nākamās biežāk minētās amatpersonas bija Andris Bērziņš (14%), Laimdota Straujuma (12%) un Edgars Rinkēvičs (8%).

Sevis identificēšana ar Eiropas Savienību

Vai Jūs jūtaties kā pilntiesīgs Eiropas Savienības pilsonis?



2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 dati liecina, ka 23% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju „pilnīgi” jūtas kā pilntiesīgi Eiropas Savienības pilsoņi. To, ka par ES pilsoni sevi uzskata „daļēji”, norādīja 41%, bet 31% atzina, ka neuzskata sevi par ES pilsoņiem.

Uzskati par ES Padomē prezidējošo valsti un tās uzdevumiem

Kura valsts, Jūsaprāt, pašlaik ir Eiropas Savienības Padomes prezidējošā valsts?

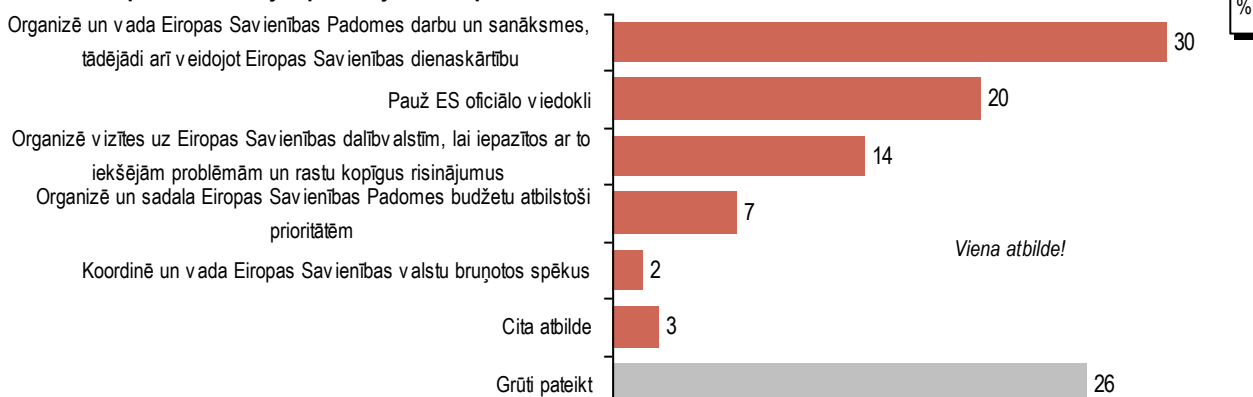


2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā „Cita” ietilpst: „Vācija” (minēts 3 reizes); „Beļģija” (minēts 1 reizi); „Šveice” (minēts 1 reizi).

Jautāti, kura valsts, viņuprāt, pašlaik ir Eiropas Savienības Padomes prezidējošā valsts, 81% respondentu atbildēja, ka tā ir Latvija. Citas valstis minētas ievērojami retāk: 2% uzskatīja, ka tā ir Norvēģija, 1% - ka tā ir Lietuva, 1% - ka tā ir Polija, 1% - ka tā ir Itālija, 1% - ka tā ir Igaunija. Jāmin, ka 12% atzina, ka nezina atbildi uz šo jautājumu.

Ar ko, Jūsaprāt, nodarbojas prezidējošā Eiropas Savienības Padomes valsts?

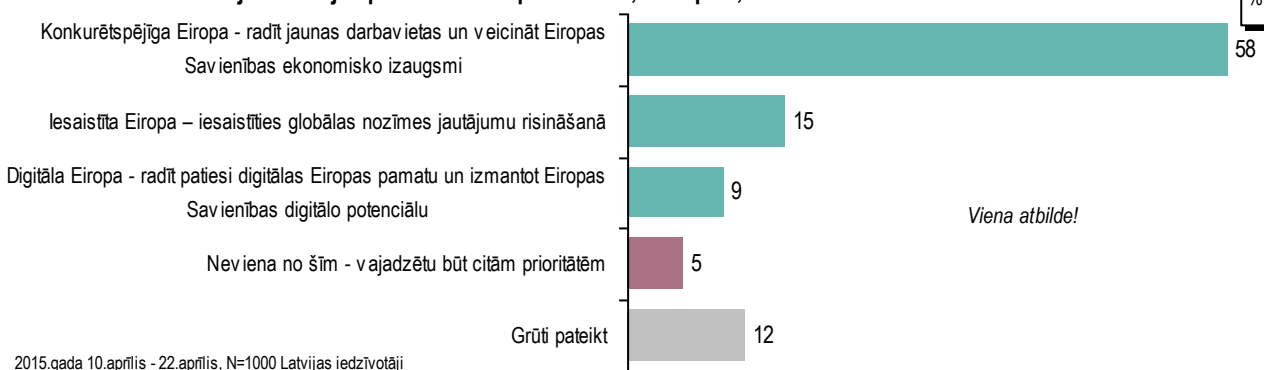


2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Nedaudz mazāk kā trešdaļa (30%) respondentu atbildēja, ka, viņuprāt, ES Padomes prezidējošā valsts organizē un vada Eiropas Savienības Padomes darbu un sanāksmes, tādējādi arī veidojot Eiropas Savienības dienaskārtību. To, ka ES Padomes prezidējošā valsts pauž ES oficiālo viedokli, norādīja 20%, bet atbildi „organizē vizītes uz Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai iepazītos ar to iekšējām problēmām un rastu kopīgus risinājumus” atzīmēja 14%. Citas atbildes minētas retāk. Salīdzinoši lielai daļai (26%) respondentu nebija viedokļa šajā jautājumā.

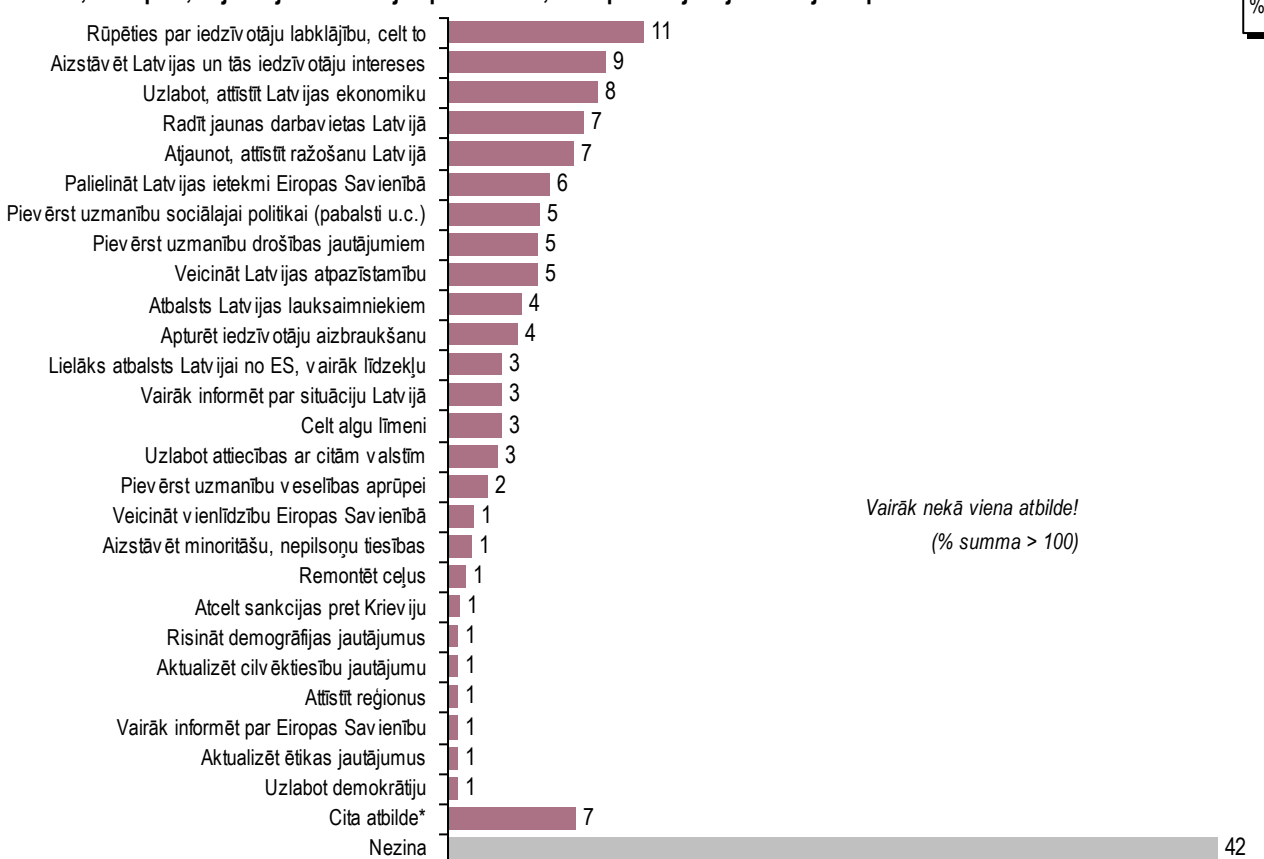
Uzskati par Latvijas prezidentūras ES Padomē prioritātēm

Kura no zemāk minētajām Latvijas prezidentūras prioritātēm, Jūsaprāt, ir būtiskākā?



Aptaujas ietvaros respondentiem jautāja, kura no minētajām Latvijas prezidentūras prioritātēm, viņuprāt, ir būtiskākā. Dati liecina, ka visbiežāk (58%) respondenti uzskatīja, ka tā ir „konkurētspējīga Eiropa - radīt jaunas darbavietas un veicināt Eiropas Savienības ekonomisko izaugsmi”. Uzskatu, ka prioritārai būtu jābūt „iesaistītai Eiropai – iesaistīties globālas nozīmes jautājumu risināšanā”, pauda 15%. Visretāk (9%) respondenti atzīmēja, ka prioritārai būtu jābūt „digitālai Eiropai - radīt patiesi digitālas Eiropas pamatu un izmantot Eiropas Savienības digitālo potenciālu”.

Kādām, Jūsaprāt, vajadzēja būt Latvijas prioritātēm, esot prezidējošajai valstij Eiropas Savienības Padomē?



*Kategorijā „Cita atbilde” ietilpst: „ES prezidentūras pasākumi izskatās pēc latviešu koncerta Eiropai” (minēts 1 reizi); „ir jābūt vairāk neatkarīgiem no Briseles” (minēts 1 reizi); „izmantot pēc iespējas labākos projektus” (minēts 1 reizi); „lai labs cilvēks sēdētu Briselē” (minēts 1 reizi); „lai mazāk Latvijas bērnu tiktu adoptēti uz ārzemēm” (minēts 1 reizi); „Latvijā nav īsta saimnieka, kas varētu pareizi apgūt ES naudu” (minēts 1 reizi); „Latvijai ir pašai jāievēro savi pieņemtie likumi” (minēts 1 reizi); „manā skatījumā tas ir teātris” (minēts 1 reizi); „narkomānu, cietumnieku daudz” (minēts 1 reizi); „privātpašumu sakopšana” (minēts 1 reizi); „tam, ka mēs esam ekoloģiski samērā tīra valsts” (minēts 1 reizi); „valdībai jānolaižas no mākoņiem” (minēts 1 reizi).

Respondentiem, kuri nebija atzīmējuši nevienu no minētajiem Eiropas attīstības virzieniem, lūdza piedāvāt savus variantus. Šis bija t.s. „atvērtais” jautājums - respondenti paši brīvi formulēja savas atbildes. Visbiežāk pētījuma dalībnieki aicināja rūpēties par iedzīvotāju labklājību, celt Latvijas iedzīvotāju labklājību līdz Eiropas līmenim (11%). 9% uzskatīja, ka Latvijai Eiropā ir jāaizstāvē savas un savu iedzīvotāju intereses. Latvijas ekonomikas attīstību kā vienu no prioritātēm minēja 8%, 7% vēlētos, lai tiktu radītas jaunas darbavietas, un vēl 7% - lai Latvijā tiktu atjaunota, attīstīta ražošana. Citas atbildes nosauktas retāk.

Latvijas prezidentūras ES Padomē pozitīvie aspekti

Ko, Jūsaprāt, Latvijai sniedz prezidentūra Eiropas Savienības Padomē?

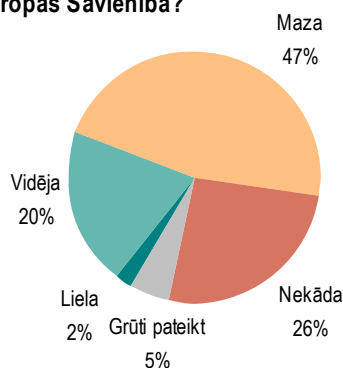


2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Aptuveni puse aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (49%) uzskatīja, ka Latvijas prezidentūra ES Padomē stiprina Latvijas reputāciju Eiropas Savienībā. Salīdzinoši bieži respondenti minēja, ka Latvijas prezidentūra ES Padomē ir iespēja vērst Eiropas Savienības uzmanību uz Latvijā aktuāliem jautājumiem (39%), ka Latvijas ierēdņi kļūst izglītotāki, lai nākotnē labāk pārstāvētu valsts intereses Eiropas Savienībā (36%) un ka tā ir iespēja valsts amatpersonām, ierēdņiem uzlabot kontaktus ar kolēģiem citās valstīs (34%). Jāpiebilst, ka 15% respondentu uzskatīja, ka Latvijas prezidentūra ES Padomē neko nedod.

Uzskati par Latvijas ietekmi uz ES lēmumiem

Kāda, Jūsaprāt, ir Latvijas ietekme uz lēmumiem, kas tiek pieņemti Eiropas Savienībā?

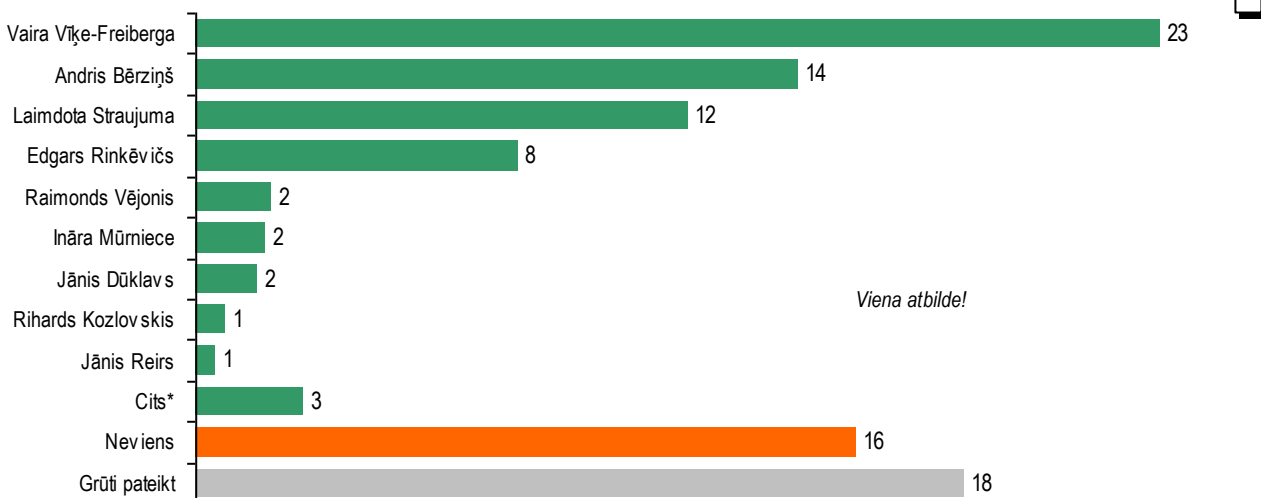


2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

Vērtējot, kāda ir Latvijas ietekme uz lēmumiem, kas tiek pieņemti Eiropas Savienībā, 2% pētījuma dalībnieku atbildēja, ka tā ir liela. Šo ietekmi par vidēju uzskatīja 20%, bet par mazu – 47%. Aptuveni katrs ceturtais respondents atzina, ka Latvijai, viņaprāt, nav nekādas ietekmes uz ES lēmumiem.

Amatpersonu, pildot prezidējošās valsts pienākumus, vērtējums

Kura amatpersona, Jūsaprāt, vislabāk reprezentē Latviju, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē?



2015.gada 10.aprīlis - 22.aprīlis, N=1000 Latvijas iedzīvotāji

*Kategorijā "Cits" ietilpst: "Nils Ušakovs" (minēts 6 reizes); "Valdis Dombrovskis" (minēts 5 reizes); "Aivars Lembergs" (minēts 4 reizes); "Sandra Kalniete" (minēts 4 reizes); "Krišjānis Kariņš" (minēts 2 reizes); "Aigars Kalvītis" (minēts 1 reizi); "Boriss Cilevičs" (minēts 1 reizi); "Dace Melnbārde" (minēts 1 reizi); "Guntis Belēvičs" (minēts 1 reizi); "Māris Auziņš" (minēts 1 reizi); "Mārtiņš Bondars" (minēts 1 reizi).

Atbildot uz jautājumu „Kura amatpersona, Jūsaprāt, vislabāk reprezentē Latviju, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē?”, 23% respondentu norādīja, ka tā ir Vaira Vīķe-Freiberga. Retāk minēti Andris Bērziņš (14%), Laimdota Straujuma (12%) un Edgars Rinkēvičs (8%). Citus politiķus nosauca 2% un mazāk. Jāpiebilst, ka 16% respondentu uzskatīja, ka neviens no politiķiem nerepresentē Latviju labi, bet 18% atturējās atbildēt uz šo jautājumu.

IV DAĻA – EKSPERTU KOMENTĀRI PAR LATVIJAS PREZIDENTŪRU ES PADOMĒ

Arnis Kaktiņš, tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra „SKDS” direktors

„DNB Latvijas barometra” pētījuma dati, kas veltīti Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, vēsta, ka, lai gan Latvija jau 11 gadus ir Eiropas Savienības sastāvā, tomēr gandrīz katrs trešais iedzīvotājs vēl aizvien nemaz nejūtas kā pilntiesīgs Eiropas Savienības pilsonis (32%). (Turklāt tā nejūtas arī 27% LR pilsoņu.) Manuprāt, tas ir diezgan daudz un liecina par lielas iedzīvotāju daļas atsvešinātību no Eiropas Savienības.

Taču vienlaikus citu pētījumu centra SKDS veikto aptauju dati liecina, ka kopumā Latvijā kopš pagājušā gada rudens Eiropas optimisms/Eiropas entuziasms ir sasniedzis vēsturiski visaugstāko līmeni. Šī gada martā, atbildot uz jautājumu, vai Latvijas dalība Eiropas Savienībā ir laba vai slikta lieta, kopumā 42% aptaujāto atbildēja, ka tā ir laba, un tikai 14% aptaujāto uzskatīja to par sliktu. Raksturīgi, ka laikā, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā un kad šajā sakarā pie mums notika pat referendums (kurš beidzās ar pārliecinošu „par”), sabiedrības attieksme pret Eiropas Savienību bija krietni rezervētāka.

Jādomā, ka pēdējā pusgada laikā notikusī ievērojamā sabiedrības attieksmes maiņa pret Eiropas Savienību ir saistāma ar Ukrainas faktoru – karadarbība Ukrainā ļoti daudziem saistībā ar Eiropu ir iedevusi jaunu skatupunktu – ģeopolitisko. No tā raugoties, izrādās, ka ciešai integrācijai Eiropas Savienībā ir arī daži lieli plusi – vismaz katru nakti nav jābaidās, ka arī Latvijā itin viegli varētu parādīties „zaļie cilvēciņi”.

Taču, ja skatāmies, kuras ir tās iedzīvotāju grupas, kas „DNB Latvijas barometra” pētījumā parādās kā salīdzinoši visatsvešinātākās no Eiropas Savienības, tad atklājas šāda aina: pastāv nepārprotama sakarība starp iedzīvotāju vecumu un atbildes „nemaz nejūtos kā pilntiesīgs Eiropas Savienības pilsonis” minēšanas biežumu. Gados visvecākie jūtas vairāk atsvešināti (vecuma grupā „55 – 74 gadi”: 41%, bet „18 – 24 gadi” tikai 17%). Otra šķēluma līnija ir saistīta ar sarunvalodu ģimenē: ja no latviski runājošajiem 24% „nemaz” nejūtas kā pilntiesīgi Eiropas Savienības pilsoņi, tad no krieviski runājošajiem jau 41%. Savukārt nepilsoņu vidū pilnīgi atsvešināto procents ir vēl augstāks – 57% (protams, ir jāņem vērā, ka visas šīs trīs iedzīvotāju grupas ir mazliet savstarpēji saistītas: nepilsoņi pamatā ir krieviski runājoši, bet iedzīvotāju vecumstrukturā dati liecina, ka krievvalodīgie Latvijas iedzīvotāji ir caurmērā nedaudz vecāki nekā latviski runājošie).

Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāte

Absolūti pārliecinošs Latvijas cilvēku vairākums ir pamanījis, ka Latvija ir prezidējoša valsts Eiropas Savienībā. Šī prezidentūra ir liels notikums mazai valstij. Domāju, ka daudzviet citur Eiropā šāda prezidentūra pāiet īsti nepamanīta sabiedrībā. Sabiedrībā kopumā ir arī adekvāta izpratne par to, ko prezidentūra dara.

Interesanti, ka vēlamā Latvijas prioritāšu sarakstā drošība (5%) nav pārāk izteikti pietuvojusies tradicionālajām prioritātēm jebkurā aptaujā par politikas uzdevumiem (labklājība - 11%, ekonomikas attīstība - 8%, darbavietas - 7%).

Un, protams, aptauja uzrāda dažas nezūdošas Latvijas valstiskuma vērtības - Vaira Vīķe-Freiberga, kura vairs nav „amatpersona, kura reprezentē Latviju”, vēl joprojām pārliecinoši visbiežāk tiek uzskatīta „par amatpersonu, kas vislabāk reprezentē Latviju, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē”.

Raita Karnīte, SIA EPC valdes locekle

Latvijas iedzīvotāju atbildes uz uzdotajiem jautājumiem sākotnēji varētu likties tādas, kas parāda nepietiekamas zināšanas par Eiropas Savienību un Latvijas vietu tajā. Vērtējot plašāk, jāsecina, ka tās liecina par labu situācijas izpratni.

Sevis identificēšana ar Eiropas Savienību ir augsta (64% atbildētāju jūtas kā pilntiesīgi/daļēji pilntiesīgi Eiropas Savienības pilsoņi). Tas, iespējams, ir tāpēc, ka, neskatoties uz pieticīgajiem materiālajiem apstākļiem,

Latvijas iedzīvotāji daudz uzturas ārpus Latvijas un izjūt pret sevi starptautiskās sabiedrības labvēlību. No otras puses, var jautāt, kā iedzīvotāji izprot stāvokli – pilntiesīgs Eiropas Savienības pilsonis.

Labā informētība par Latvijas lomu Eiropas Savienībā un Eiropas Savienības Padomes prezidentūru visticamāk skaidrojama ar mazas valsts īpatnību un priekšrocību, kad valstī notiekošo ir viegli izskaidrot sabiedrībai. 81% aptaujāto zina, ka Latvija ir prezidējošā valsts Eiropas Savienības Padomē, un 64% ir informēti par prezidējošās valsts uzdevumiem. Izpratne par Latvijas prioritātēm Eiropas Savienībā ir inverta, un šajā ziņā prezidentūras uzdevumi ir pārāk nacionāli tverti, tomēr kopumā redzams, ka sabiedrība seko līdzī valsts notikumiem un saliedējas ap valdību, kad tas ir nepieciešams. Tāpēc jo nesaprotamāka liekas pēdējos gados pieaugošā izlases attieksme pret sabiedrības informēšanu un faktu slēpšana vai sagrozīšana. Var piekrist atbildētāju uzskatam, ka Latvijai ir maza ietekme uz lēmumiem, kas tiek pieņemti Eiropas Savienībā, taču Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē pozitīvie aspekti ir precīzi identificēti. Prezidentūras laikā Latviju reprezentējošo amatpersonu vērtējums ir pieticīgs - gandrīz 40% aptaujāto nevēlas nosaukt nevienu no vadošajiem politiķiem.

Iveta Kažoka, sabiedriskās politikas centra „PROVIDUS” pētniece

Iepriecina, ka absolūto vairākumu iedzīvotāju ir sasniegusi vēsts, ka Latvija šajā pusgadā ir prezidējošā valsts Eiropas Savienības Padomē. Diemžēl viņi lielākoties nezina, ko prezidējošās valsts loma nozīmē - tas nav pārsteidzoši, jo Eiropas Savienības institucionālā struktūra nūdien ir sarežģīta. Diez vai Eiropas Savienībā vispār ir kāda valsts, kuras pilsoņu vairākums spētu nekļūdīgi nosaukt Padomes misiju un darba metodes.

Mazajām Eiropas Savienības dalībvalstīm prezidentūras laiks parasti ir tas, kad šo valstu iedzīvotāji redz savus politiskos līderus līdzās Eiropas lielvalstu „dižajiem” un pārliecinās, ka arī viņi piedalās Eiropas nākotnes veidošanā. Latvijai tas ir īpaši svarīgi, jo iepriekšējās sabiedriskās domas aptaujas liecināja par ļoti dziļu skepsi attiecībā uz Latvijas spējām jebko ietekmēt Eiropas Savienības līmenī. Diemžēl šīs jaunās aptaujas rezultāti liecina, ka vismaz pagaidām nav izdevies šo skepsi salauzt. Acīmredzot par maz ir stāstīts par reālajiem Latvijas cilvēku darbiem un sasniegumiem prezidentūras ietvaros.

Kristīne Pommere, Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretariāta direktore

Kā liecina sabiedriskās domas aptaujas dati, Latvijas prezidentūras laikā pieaugusi iedzīvotāju informētība par Eiropas Savienību, tās institūcijām un lēmumu pieņemšanas procesiem. Arvien vairāk iedzīvotāju novērtē Latvijas lomu un prezidentūras sniegtās iespējas, kā arī interesējas par prezidentūras prioritātēm.

Lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju zina, ka patlaban Latvija ir prezidējošā valsts Eiropas Savienības Padomē (81%). Tas liecina, ka ļoti liela mūsu sabiedrības daļa seko sociālpolitiskajiem notikumiem, tai skaitā prezidentūras norisei. Raksturojot Eiropas Savienības Padomē prezidējošās valsts uzdevumus, 30% norādīja, ka tie ir - organizēt un vadīt Eiropas Savienības Padomes darbu, tādējādi veidojot visas Eiropas Savienības dienaskārtību. Atbildes iezīmē sabiedrības vēlmi izprast prezidējošās valsts funkcijas un atbildības jomas.

Latvijas prezidentūras prioritāšu izstrādei tika organizēti vairāki diskusiju cikli, tajos iesaistot aptuveni 1200 cilvēkus no valsts un nevalstiskā sektora, sociālos partnerus, pārstāvjus no akadēmiskajām aprindām, kā arī uzņēmējdarbības un radošās inteliģences vidus. Diskusijas kļuva par idejisko pamatu prezidentūras darba programmas izstrādei un prezidentūras prioritāšu apstiprināšanai. Diskusijās tieši digitālā un konkurētspējīgā Eiropa, kas spēj nodrošināt jaunu darba vietu izveidi, tika atzīta par vienu no svarīgākajiem Eiropas Savienības nākotnes mērķiem. Un, kā liecina aptauja, to par būtisku atzīst arī Latvijas iedzīvotāji.

Ikvienai prezidējošai valstij prezidentūras organizēšana un nodrošināšana ir izaicinājums, bet vienlaikus tā ir arī unikāla iespēja. Tam piekrīt arī iedzīvotāji Latvijā, paužot viedokli, ka prezidentūra stiprina valsts reputāciju Eiropas Savienībā. Iedzīvotāji arī atzīst, ka tā ir iespēja vērst Eiropas Savienības uzmanību uz Latvijā aktuāliem jautājumiem.

Jaunākais “DNB Latvijas barometrs” atklāj kādu būtisku tendenci – ievērojama sabiedrības daļa interesējas par Latvijas prezidentūras norisi un Eiropas Savienības lomu Latvijā. Ceram, ka, arī noslēdzoties prezidentūrai, saglabāsies iedzīvotāju interese par Eiropas Savienību un tās ietekmi uz iedzīvotāju ikdienu.

Piekrītu respondentiem tādās pozīcijās, ka Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē viennozīmīgi sekmē valsts atpazīstamību un arī stiprina mūsu reputāciju Eiropas Savienības valstīs, pasākumi ir organizēti nevainojami, ierēdņi kļuvuši izglītotāki un uzlabojuši kontaktus ar kolēģiem citās valstīs. Taču tas vēl nenozīmē, ka tam automātiski sekos labāka savas valsts interešu aizstāvība. Reizē apšaubu viedokli, ka tā bija iespēja vērst Eiropas Savienības uzmanību uz Latvijā aktuāliem jautājumiem, vismaz masu medijos tas neizskanēja. Tika palaista garam iespēja ieraudzīt, izprast un izskaidrot mūsu valsts iedzīvotājiem Latvijas vietu, problēmas un sasniegumus dažādās nozarēs uz citu dalībvalstu fona, ko pavēra daudzas Eiropas Savienības valstu ministru tikšanas Rīgā. Tieši tāda pieeja, manuprāt, arī sekmētu piederības sajūtu Eiropas Savienībai. Būtiskāko prezidentūras prioritāšu augstā atpazīstamība liecina par mūsu iedzīvotāju visai augstu inteliģences līmeni.

Edgars Rinkēvičs, Latvijas Republikas ārlietu ministrs

Pozitīvi vērtēju „DNB Latvijas barometra” pētījuma datus par sabiedrības informētību attiecībā uz Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē darbu - 81% aptaujāto zina, ka Latvija patlaban ir prezidējošā valsts. Vienlaikus Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē ir labs laiks, kas ir pilnvērtīgi jāizmanto, lai veicinātu lielāku sabiedrības iesaisti un izpratni par prezidentūras darba specifiku, lēmumu pieņemšanas mehānismiem un notiekošajiem procesiem Eiropas Savienībā.

Juris Rozenvalds, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātnes nodaļas profesors

Kaut arī gandrīz trešdaļa Latvijas iedzīvotāju nemaz neuzskata sevi par pilntiesīgiem Eiropas Savienības pilsoņiem, kopumā viņi ir pietiekami labi informēti par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē, tās uzdevumiem un prioritātēm. Reizē respondenti ir visai atturīgi, vērtējot Latvijas spēju ietekmēt lēmumu pieņemšanu Eiropas Savienībā. Pašreizējo Latvijas augstāko amatpersonu vāja atpazīstamība Eiropas politikā likumsakarīgi attēlojas faktā, ka eksprezidenti Vairu Vīķi-Freibergu, kura ar prezidentūras lietām ir saistīta tikai pastarpināti, uzskata par vislabāko Latvijas pārstāvi, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē. Vaira Vīķe-Freiberga atzīmēta gandrīz divreiz biežāk nekā Valsts prezidents Andris Bērziņš un Ministru prezidente Laimdota Straujuma.

Laimdota Straujuma, Latvijas Republikas Ministru prezidente

Iepriecina pētījuma rezultāti par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē. Tie apliecina augstu Latvijas iedzīvotāju piederības sajūtu Eiropas Savienībai. Atbilstoši šiem un šā gada februāra Eiropabarometra datiem piederīgi Eiropas Savienībai jūtas 63% iedzīvotāju, kas ir ievērojami vairāk nekā vidēji visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tas izskaidro arī labo informētības līmeni par prezidentūras norisi un mūsu uzdevumiem tās ietvaros.

Sabiedrība ir skaidri identificējusi svarīgāko prezidentūras prioritāti „konkurētspējīga Eiropa”. Līdz šim esam panākuši būtisku lēmumu pieņemšanu par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu un Eiropas Enerģētikas savienības tālāku attīstību, kā rezultātā Latvija saņems ievērojamas investīcijas un turpinās darbu pie energoatkarības mazināšanas. Prioritātes „digitāla Eiropa” ietvaros notiek aktīvs darbs pie tiesību aktiem digitālā tirgus un telekomunikāciju jomās. Galvenie prezidentūras panākumi prioritātes „iesaistīta Eiropa” kontekstā saistīti ar diskusiju iniciēšanu par rīcību kopīgo hibrīdo apdraudējumu novēršanai, lai panāktu politisku atbalstu Eiropas Drošības stratēģijas pārskatīšanai. Tāpat noticis sagatavošanās darbs pieejas maiņai Austrumu partnerības īstenošanai, kā rezultātus varēsime novērtēt pēc notikušā samita.

Prezidentūra noris līdzsvaroti, esmu saņēmusi tikai pozitīvas atsauksmes no citu valstu kolēģiem un Eiropas Savienības institūciju pārstāvjiem. Dalībvalstu vidū esam ieguvuši patiesu cieņu un atzinību par tūlītējo reakciju saistībā ar janvāra terora aktiem un konkrēti izvirzītiem kopīgiem uzdevumiem Eiropas Savienības institūcijām. Parādot Latvijas un mūsu valsts pārstāvju kompetenci, virzot sarunas par Latvijai būtiskiem jautājumiem un

„DNB Latvijas barometrs” Nr.80

piedāvājot risinājumus kopīgiem lēmumiem, Latvija palielina savu ietekmi Eiropas Savienībā un kopīgajā lēmumu pieņemšanā.

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (123 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 10.04.2015. līdz 22.04.2015.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	LR IeM PMLP Iedz. reģ. dati uz 19.02.2015.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	32.9	32.3	32.3
Pierīga	16.1	18.0	18.0
Vidzeme	10.4	10.1	10.1
Kurzeme	12.9	12.9	12.9
Zemgale	12.6	12.1	12.1
Latgale	15.1	14.6	14.6

DZIMUMS

Vīrieši	42.1	47.7	47.7
Sievietes	57.9	52.3	52.3

TAUTĪBA

Latvieši	58.4	58.6	58.6
Citi	41.6	41.4	41.4

VECUMS

18 - 24 g.v.	10.1	11.1	11.1
25 - 34 g.v.	20.2	20.8	20.8
35 - 44 g.v.	16.5	18.8	18.8
45 - 54 g.v.	19.0	19.1	19.1
55 – 74 g.v.	34.2	30.3	30.3

STATUSS

Strādājošie	61.5	63.6
Nestrādājošie	38.5	36.4

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība	12.2	12.5
Vidējā, vidējā profesionālā	61.4	61.7
Augstākā	26.4	25.7

PILSONĪBA

LR pilsoņi	84.4	84.9
Respondenti bez LR pilsonības	15.6	15.1

*Dati tika svērti pēc pazīmēm: reģions, tautība, dzimums, vecums.

„DNB Latvijas barometra” Nr.80 aptaujā izmantotā anketa

I DAĻA - INDIKATORI

N1. Vai, Jūsaprāt, situācija Latvijā kopumā attīstās pareizā vai nepareizā virzienā?

Pareizā	1
Nepareizā	2
Grūti pateikt/ NA	8

N2. Kā Jūs šobrīd vērtējat Latvijas valdības darbu? Vai Jūs ar to esat...

Pilnībā apmierināts	1
Drīzāk apmierināts	2
Drīzāk neapmierināts	3
Pilnībā neapmierināts	4
Grūti pateikt/ NA	8

N3. Kā Jūs novērtētu pašreizējo Latvijas ekonomikas stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N4. Vai, Jūsaprāt, Latvijas ekonomikas situācija šobrīd kopumā uzlabojas, nemainās vai arī pasliktinās?

Uzlabojas	1
Pasliktinās	2
Nemainās	3
Grūti pateikt/ NA	8

N5. Domājot par Latvijas ekonomikas stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N6. Kā Jūs novērtētu savu/ savas ģimenes pašreizējo finansiālo stāvokli? Vai, Jūsaprāt, tas ir...

Ļoti labs	1
Drīzāk labs	2
Viduvējs	3
Drīzāk slikts	4
Ļoti slikts	5
Grūti pateikt/ NA	8

N7. Domājot par Jūsu un Jūsu ģimenes materiālo stāvokli pēc 12 mēnešiem, vai, salīdzinot ar pašreizējo situāciju tas, Jūsaprāt, visdrīzāk būs...

Ievērojami uzlabojies	1
Nedaudz uzlabojies	2
Nebūs mainījies	3
Drīzāk pasliktinājies	4
Ievērojami pasliktinājies	5
Grūti pateikt/ NA	8

N8. Kādas, Jūsaprāt, šobrīd kopumā ir iespējas Latvijā atrast labu darbu? Vai, Jūsaprāt, tās ir...

Ļoti labas	1
Drīzāk labas	2
Viduvējas	3
Drīzāk sliktas	4
Ļoti sliktas	5
Grūti pateikt/ NA	8

II DAĻA – LATVIJAS PREZIDENTŪRA ES PADOMĒ

L1. Kura valsts, Jūsaprāt, pašlaik ir Eiropas Savienības Padomes prezidējošā valsts? Intervētāj, neteikt priekšā! Izsniegt kartīti L1! Viena atbilde!

Itālija	1
Norvēģija	2
Lietuva	3
Igaunija	4
Latvija	5
Polija	6
Cita (norādīt, kura!).....	7
Nezinu/ NA	8

L2. Ar ko, Jūsaprāt, nodarbojas prezidējošā Eiropas Savienības Padomes valsts? Izsniegt kartīti L2! Viena atbilde!

Organizē un sadala Eiropas Savienības Padomes budžetu atbilstoši prioritātēm	1
Koordinē un vada Eiropas Savienības valstu bruņotos spēkus	2
Organizē un vada Eiropas Savienības Padomes darbu un sanāksmes, tādējādi arī veidojot Eiropas Savienības dienaskārtību	3
Organizē vizītes uz Eiropas Savienības dalībvalstīm, lai iepazītos ar to iekšējām problēmām un rastu kopīgus risinājumus	4
Pauž ES oficiālo viedokli	5
Cita atbilde	6
Grūti pateikt/ NA	8

L3. Kura no zemāk minētajām Latvijas prezidentūras prioritātēm, Jūsaprāt, ir būtiskākā? Izsniegt kartīti L3! Viena atbilde!

Konkurētspējīga Eiropa - radīt jaunas darba vietas un veicināt Eiropas Savienības ekonomisko izaugsmi	1	Pāriet pie jautājuma L5!
Digitāla Eiropa - radīt patiesi digitālas Eiropas pamatu un izmantot Eiropas Savienības digitālo potenciālu	2	
Iesaistīta Eiropa – iesaistīties globālas nozīmes jautājumu risināšanā	3	
Neviena no šīm - vajadzētu būt citām prioritātēm	4	Pāriet pie jautājuma L4!
Grūti pateikt/ NA	8	

L4. Kādām, Jūsaprāt, vajadzēja būt Latvijas prioritātēm, esot prezidējošajai valstij Eiropas Savienības Padomē?

1. _____
2. _____
3. _____

L5. Ko, Jūsaprāt, Latvijai sniedz prezidentūra Eiropas Savienības Padomē? Visas piemērotās atbildes!

Stiprina Latvijas reputāciju Eiropas Savienībā	1
Palielina Latvijas ietekmi uz lēmumiem Eiropas Savienībā	2
Latvijas ierēdņi kļūst izglītotāki, lai nākotnē labāk pārstāvētu valsts intereses Eiropas Savienībā	3
Iespēja valsts amatpersonām, ierēdņiem uzlabot kontaktus ar kolēģiem citās valstīs	4
Iespēja parādīt vietējiem iedzīvotājiem, ka arī mazu valstu „balsij” ir nozīme	5
Iespēja vērst Eiropas Savienības uzmanību uz Latvijā aktuāliem jautājumiem	6
Neko nedod	8
Grūti pateikt/ NA	9

L6. Kāda, Jūsaprāt, ir Latvijas ietekme uz lēmumiem, kas tiek pieņemti Eiropas Savienībā?

Liela	1
Vidēja	2
Maza	3
Nekāda	4
Grūti pateikt/ NA	8

L7. Vai Jūs jūtaties kā pilntiesīgs Eiropas Savienības pilsonis?

Jā, pilnīgi	1
Jā, daļēji	2
Nē, nejūtos	3
Grūti pateikt/ NA	8

L8. Kura amatpersona, Jūsprāt, vislabāk reprezentē Latviju, pildot prezidējošās valsts pienākumus Eiropas Savienības Padomē? *Izsniegt kartīti L8! Viena atbilde!*

Andris Bērziņš	1
Laimdota Straujuma	2
Jānis Reirs	3
Raimonds Vējonis	4
Edgars Rinkēvičs	5
Jānis Dūklavs	6
Rihards Kozlovskis	7
Ināra Mūrniece	8
Vaira Vīķe-Freiberga	9
Cits (<i>norādīt, kas!</i>).....	10
Neviens	11
Grūti pateikt/ NA	98

Papildu informācija:

Teika Lapsa

DNB bankas sabiedrisko attiecību vadītāja

Tel. 29161561

E-pasts: teika.lapsa@dnb.lv